

ните крайове на Македония сѣ са наричале Иллирикъ и че тие мѣста, по които християнството е било распространено много рано, сѣ биле дълго време срѣдоточие на християнството. Туртулиянъ говори даже, че около 200 години послѣ рож. хр. е била покрѣстена и Мизия, а подъ име Мизия старовременните писатели сѣ подразумѣвале сегашня Бѣлгария, т. е. оная страна, която лѣжи между Морава, Тимокъ и Искаръ. Когато епархиите биле раздѣлени между цариградскиятъ и римскиятъ патриархъ, то пѣрвиятъ зема въ своето управление Тракия и Бѣлгария, а вториятъ — Тессалия, Епиръ, Македония и Албания; а това раздѣление е станало много по-рано отъ петиятъ вѣкъ. А могле ли сѣ гореказанните патриархи да управляватъ не християнски народи? — Разбира се, че не. На охридската екзархия *), съ сѣгласието на сичките пѣрвосвѣщенници, сѣ биле дадени Даккия, втора Мизия, Дардания, Пресалтана, Македония и една частъ отъ Паннония. На екзархията е било дозволено да управлява черковата си независимо, да посвѣщава епископи и архиепископи и да са избира отъ своите митрополити. Ако солунскиятъ викария, който е зависѣлъ отъ Римъ и който е управлялъ тие епархии, и да са не сѣгласилъ да одобри дѣйствиата на Юстиниана, но императорътъ го накаралъ да уважава волята му. И така, охридската епархия добила доволно скоро такава нравственна сила, щото Кирилъ и Методий слѣдѣ

*) Днесъ е доказано вече, че столицата на тази нарѣченната охридска екзархия е била не Охрида, а днешни Кюстендилъ. Въ онова време тоя градъ се е наричалъ Пѣрва-Юстиниана. Юстинианъ се е родилъ въ тоя градъ.